

༡༡། ། ཀམ་པ་སྐྱ་ཕྱེད་རིམ་བྱོན་དང་བྱུང་དབྱང་
ཕྱིད་གཞུང་རིམ་བྱུང་དབར་གྱི་འབྲེལ་བའི་
ལོ་རྒྱུས་མདོར་བསྟུས།

མིག་དམར་ཆེ་རིང་།

བོད་རྒྱུང་ས་མི་དམངས་དཔེ་ཁྱུན་ཁང་།

图书在版编目(CIP)数据

历世噶玛巴活佛与历代中央政府关系:藏文/米玛次仁编著. —拉萨:西藏人民出版社, 2007. 11

ISBN 978-7-223-02293-4

I. 历… II. 米… III. ①噶玛巴活佛—人物研究—藏语
②中央政府—关系—地方政府—史料—中国—藏语③西藏—地方史—史料—藏语 IV. B949.92 K297.5

中国版本图书馆 CIP 数据核字(2007)第 171103 号

历世噶玛巴活佛与历代中央政府关系史

编 著 米玛次仁

责任编辑 米 玛

封面设计 格 次

电脑排版 格 珍

出版发行 西藏人民出版社(拉萨市林廓北路 20 号)

印 刷 西藏财通印务有限公司

开 本 787×1092 1/32

印 张 3.625

字 数 50 千

版 次 2007 年 11 月第 1 版

印 次 2007 年 11 月第 1 次印刷

印 数 01—1,000

书 号 ISBN978-7-223-02293-4

定 价 10.00 元

版权所有 翻印必究

ཀམ་པ་ཕྱུ་ཕྱོད་རིམ་བྱོན་དང་ཡུང་དྲུང་ཕྱིན་གཞུང་རིམ་བྱོང་ དབར་བྱི་འབྲེལ་བའི་ལོ་རྒྱུས་མདོར་བསྟུན།

ཚིག་གྲིག་པ།	མིག་དམར་ཆོ་རིང་།
ཚིག་གྲིག་འགན་འཁུར་བ།	མིག་དམར་།
མདུན་ཤོག་འཆར་འགོད་པ།	སྐལ་ཚོ།
ཐོག་ཐུང་པར་གཞི་གྲིག་མཁན།	སྐལ་ལྷོ་ལ།
དཔེ་བྱུན་འབྲེལ་ས་ཤེས་ཆན་པ།	བོད་རྒྱང་ས་མི་དམངས་དཔེ་བྱུན་ཁང་། (ཉ་ས་ཁྱིམ་སྒོར་བྱང་ལམ་སྒོ་ཨང་20)
པར་འདེབས་ཆན་པ།	བོད་རྒྱང་ས་མི་དམངས་པར་བྱས་ཆོད་ལྷན་ཁུངས་།
དེབ་ཆད།	787 × 1092 1/32
པར་ཤོག	3.625
ཡིག་ཁྱུང་ས།	ཁྱི5
པར་གཞི།	2007ལོའི་ཟླ་11པར་པར་གཞི་1 བརྒྱགས།
པར་ཐེངས།	2007ལོའི་ཟླ་11 པར་པར་ཐེངས་1 བཏབ།
པར་ཁྱུང་ས།	01—1,000
དཔེ་དེབ་ཨང་རྟགས།	ISBN7—223—02293—4
རིན་མོར་གྲོགས།	10.00

པར་གཞི་གྲིག་བཏབ་ཡིན་པས་འབྲུ་བཅོས་པར་འདེབས་མི་ཆོག

༡༡། ། ཀམ་པ་སྐྱེའང་རིམ་བྱོན་དང་ཡུང་དབྱང་མིང་
གཞུང་རིམ་བྱུང་དབར་གྱི་འཕྲེལ་བའི་
ལོ་རྒྱུས་མདོད་པ་རྒྱས།

མཁའ་ཀམ་པ་ཞེས་པ་འདི་ནི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་ཚོས་ལྷགས་ཐུབ་མཐའ་
ཞིག་དང་ཐུབ་མཐའ་དེའི་ཚོས་བརྒྱད་འཛིན་མཁན་རྣམས་དང་། བྱང་
པར་ཐུབ་མཐའ་དེའི་དབྱང་འཛིན་རིམ་བྱོན་རྣམས་ཀྱི་མཚན་བཅས་དོན་
མང་པོར་འཇུག་པའི་ཐ་སྙད་ཅིག་ཡིན་མོད། འོན་ཀྱང་ཀམ་ཞེས་པའི་ཐ་
སྙད་འདིའི་ཐོག་མའི་འབྱུང་རྒྱུ་ལས་འདོགས་ཚུལ་ལ་འདོད་ཚུལ་རེ་
གཉིས་ཡོད་དེ། ཀམ་ཞེས་པ་འཕྲིན་ལས་ཏེ། མྱོགས་བརྒྱའི་རྒྱལ་བ་
རྣམས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་སོ། ཞེས་སྤྲིན་ལེགས་ཐུར་གྱི་སྐད་རང་སོར་
བཞག་ཚུལ་དང་། ཡང་ཁམས་ཀྱི་སྤྱི་ཀམ་ཞེས་བར་ཁམས་ཁྲལ་གྱི་ས་མིང་
རྟིང་གས་ཞིག་ཡིན་ཚུལ་ཐོགས་སྤང་། འདིར་ཐུབ་མཐའི་ཞེན་སྤྱོགས་
ཡོངས་སུ་སྤངས་ནས་འཇིག་རྟེན་སྤྱན་སོང་བའི་ལྷ་ཚུལ་རྟར་བྱས་ན།
འདི་ནི་ཐོག་མར་ཆབ་མདོ་རྫོང་ཁོངས་ཀྱི་ས་མིང་ཞིག་ཡིན་པ་ལ། ཤིང་
རྒྱལ་སྤྱི་ལོ་ ༡༡༥༥ ལོར་ས་དེར་ཀམ་པ་སྐྱེའང་དང་པོ་དུས་གསུམ་མཁྱེན་
པས་དཔོན་པ་ཞིག་ཐུག་བཟུང་བས། དེ་ཕྱིན་དཔོན་པའི་མཚན་ལ་ཀམ་

དགོན་དང་། དགོན་དེའི་ཚས་བརྒྱད་ལ་ཀམ་བཀའ་བརྒྱད་ཅེས་བརྗོད་
པ་མ་ཟད། བ་སྟད་དེའི་མཐར་བདག་པོའི་དོན་སྟོན་རྣམས་པའི་“པ” རྩ་
རྒྱུར་བས། ཀམ་པ་ཞེས་ཚས་བརྒྱད་དེ་འཛོན་མཁན་གྱི་མིང་ཏུ་རྒྱུར་ཞིང་།
ཁྱད་པར་གྱུ་བ་མཐའ་དེའི་དབྱ་འཛོན་པའི་མཚན་ལ་ཀམ་པ་ཞེས་ཐོགས་
པར་སྟེ།

འདིར་བརྟན་གྱི་ཀམ་པ་ནི་གྱུ་བ་མཐའི་དབྱ་འཛོན་པ་ལྟ་ནག་སྟེ་
ཐེང་རིམ་ཕྱོན་རྣམས་ལ་གོ་བ་ཡིན།

ཀམ་པ་ལྟ་ནག་རྩུལ་རྒྱུར་ད་བར་སྤྱིས་རབས་བརྒྱ་བདུན་ཕྱོན་པ་ལ་
ལོ་རྒྱུ་བརྒྱད་བརྒྱ་བརྒྱད་ཅུ་ལྷག་ཙམ་སོང་བྱིན་ཞིང་། ལོ་རྒྱུས་ཐོག་ཀམ་
པའི་སྤྱི་ཐེང་མང་ཆེ་བས་འབད་པ་ཅི་ཕྱོགས་ཀྱིས་གྱུར་དབྱར་སྤྱིད་གཞུང་
རིམ་རྒྱུར་དང་མཚོད་ཡོན་གྱི་འབྲེལ་བ་དམ་གཟབ་གནང་སྟེ་གྱུར་
དབྱར་སྤྱིད་གཞུང་གི་དོན་མ་དང་འཇའ་ས་བཀའ་ལྱུང་དང་ལེན་མཛད་དེ་
ཚོས་སྤྱིད་གང་ཐད་ནས་མཚོད་ཡོན་གྱི་འབྲེལ་ལམ་ལེགས་འབྱུར་དང་
འབྲུས་མོ་ཚང་ཏུ་འགོ་བར་སྤྱག་རེས་ཤུལ་ཏུ་བྱུང་བ་དི་སྟེད་ཅིག་འཛག་
གནང་མཛད་ཡོད་པ་དང་། གྱུར་དབྱར་སྤྱིད་གཞུང་རིམ་རྒྱུར་ནས་གྱུར་
ཀམ་པ་སྤྱི་ཐེང་རིམ་ཕྱོན་ལ་གཅིག་སྟེ་མཐོང་དང་ཚོས་སྤྱིད་དཔལ་འབྱོར་གྱི་
རྒྱུ་རྒྱུར་གནང་བའི་ཆ་ནས་ཐོད་རྒྱུར་ལས་དོན་ལ་ཤུགས་སྟོན་ཆེན་པོ་
བརྒྱབ་གནང་ཡོད།

ཀམ་པ་སྤྱི་ཐེང་དང་པོ་ཏུས་གསུམ་མཁུན་པ་(ཐོད་རབ་བྱུང་གཉིས་
པའི་ལྷགས་སྟག་གྱི་ལོ་༡༡༡༠—ཐོད་རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ཆུ་བྱང་གྱི་ལོ་

༡༡༧༩བར་)ནི་བོད་འདི་བཞིན་རྗེ་དཔོན་ཚན་པ་མང་པོས་བཅད་
 བཟུང་གིས་སིལ་བྱར་གནས་པའི་དུས་སྐབས་སུ་བྱུང་བའི་མི་ལྷ་ཞིག་ཡིན་
 ཞིང་། སྐབས་དེར་སངས་རྒྱས་ཚོས་ལུགས་སྤར་ཡང་དར་སྤེལ་གྱིས་པོད་
 གྱི་མཁས་བྱུང་ལོ་པཎ་སོ་སོའི་བཞེད་སྟོལ་དང་ལུག་རྒྱན་མཚན་པའི་ཚོས་
 ལུགས་བྱུང་མཐའ་འདྲ་མེན་སྣ་ཚོགས་དབྱར་དུས་སྤར་ལ་ཤ་མོང་བརྗོལ་བ་
 ལྟར་གཅིག་རྗེས་གཉིས་མཐུད་འགན་པ་བཞིན་བྱུང་སྐར་ཡིན། སྐབས་
 དེར་བྱུང་མཐའ་དེ་དག་གི་བརྟེན་ཡུལ་ས་གནས་ཀྱི་སྟོབས་ལྷགས་ཆེ་བྱུང་
 དང་བྱུང་མཐའ་སོ་སོའི་ལྷགས་ཀྱིན་ཐེབས་ལྷགས་དང་ཐེབས་ཡུལ་འདྲ་
 མེན་ལ་བརྟེན། བྱུང་མཐའ་དེ་དག་གི་སྟོབས་ལྷགས་ཀྱང་དོ་མཉམ་པ་
 ཞིག་བྱུང་ཐེད། ཀམ་པ་སྤྱི་མེད་དང་པོ་དུས་གསུམ་མཁྱེན་པས་ཀམ་པའི་
 གདན་ས་གོང་འོག་བར་གསུམ་བཞེངས་ནས་མཉམ་ཐེད་དུགས་པོ་ལྷ་རྗེའི་
 གདམས་པ་གཙོ་བོར་བྱུར་བའི་བཤད་སྐབས་ཀྱི་བལྟན་པ་སྟེ། ཀམ་བཀའ་
 བརྒྱད་པའི་བྱུང་མཐའ་སྟོལ་གཏོད་སྐབས་སུ་བྱུང་མཐའ་དེའི་སྟོབས་
 ལྷགས་གཙོ་ཆེ་བ་བོད་ཤར་ཚུགས་ཁམས་ཁྲུལ་དུ་བྱུང་བ་ལས་དེུས་གཙང་
 བྱུང་དུ་ལྷགས་ཀྱིན་དེ་ཙམ་ཐེད། ཀམ་པ་སྤྱི་མེད་གཉིས་པ་ཀམ་པ་ཤིའི་
 (བོད་རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་མེ་ལྷག་སྟེ་ལོ་༡༩༠༤— བོད་རབ་བྱུང་ལ་
 པའི་ཚུ་ལྷག་སྟེ་ལོ་༡༩༤༩བར་)སྐྱོ་ཆེའི་སྟོད་ཙམ་ལ་སྟེབས་སྐབས། བྱུང་
 མཐའ་དེའི་སྟོབས་ལྷགས་རིམ་གྱིས་རྗེ་ཆེར་སོང་ནས་ཁམས་ཁྲུལ་ཙམ་མ་
 ཟད་དེུས་གཙང་དུགས་གོང་ཁྲུལ་དུའང་སྟོབས་ལྷགས་གང་ཙམ་ཡོད།
 འོན་ཀྱང་སྐབས་དེའི་ས་སྤྱི་པ་དང་། བཀའ་གདམས་པ། འབྲི་བྱུང་པ།

སྒྲུབ་ལུང་པ་མོགས་ཚོས་ལྷགས་བྱུང་མཐའ་གཞན་དང་བསྐྱར་ཆེ་ད་དུང་
 དབྱས་གཙང་ཁྲལ་དུ་འགྲོ་རྒྱལས་ཆེ་བ་ཞིག་མེད། རྒྱུ་དེས་རྟོར་གྱི་ཐོག་
 མའི་རྒྱལ་རྒྱུད་ཁག་ནས་ཀམ་པའི་ཚུགས་གཏོགས་ལ་དོ་སྣང་དང་གཅིགས་
 མཐོང་། འབྲེལ་བ་བཅས་བྱས་མེད་པར་མངོན།

དུས་རབས་བརྒྱ་གསུམ་པའི་དུས་དཀྱིལ་ཙམ་ལ་ཀམ་བཀའ་བརྒྱུད་
 པ་དང་། བྱད་པར་ཀམ་པ་ཤིའི་མཚན་སྟན་ཤིན་ཏུ་བྲགས་ཆེ་བ་ལ་བརྟེན།
 རྒྱ་བྱི་མྱི་ལོ་༡༩༥༩ལོར་རྟོར་གྱི་རྒྱལ་བྱ་དུ་བེ་མིས་ཐངས་དང་པོར་ཀམ་
 པའི་ཚུགས་གཏོགས་ལ་དོ་སྣང་ཡིད་འཛིག་གནང་བ་དང་། ཤིང་སྟག་མྱི་
 ལོ་༡༩༥༩ལོར་དབྱས་གཙང་ཁྲལ་དུ་གསེར་ཡིག་པ་མངག་གཏོར་གིས་
 ཀམ་པ་ཤིར་“མཐའ་འཁོབ་ཏུ་ཆོས་ཀྱི་སྟོན་མེ་སྤར་བ་ལ་འཁྱོན་པར་བྱ་”
 ①ཞེས་པའི་གདན་འདྲེན་གྱི་བཀའ་ལུང་དངོས་སུ་བསྟུལ། རྒྱ་ལོར་ཀམ་
 པ་ཤིས་ཀྱང་ལམ་གྱི་ངལ་བ་བྱད་བསད་གིས་རྟོར་ཡུལ་དུ་ཐེབས་ཐོག་རྒྱལ་
 བྱ་དུ་བེ་མི་དང་མཇལ་འཕྲད་མཛད། ཐངས་འདིའི་ཀམ་པ་རྟོར་ཡུལ་དུ་
 གདན་འདྲེན་བྱས་པའི་དམིགས་ཡུལ་གཙོ་བོ་ནི་“མཐའ་འཁོབ་ཏུ་ཆོས་ཀྱི་
 སྟོན་མེ་སྤར་” ཏུ་འབྲུག་རྒྱ་ཁོ་ན་མིན་པར། ཀམ་པ་ཤིས་སྐབས་དེའི་ས་
 རྒྱའི་འགྲོ་མགོན་འཕགས་པ་ལས་ཀྱང་ཐོད་སྦྱོར་བ་ལ་རྣམས་པ་ཆེ་བ་ཞིག་
 ཐོན་རེ་བཅངས་པ་དེ་ཡིན། འོན་ཀྱང་སྐབས་དེར་རྒྱལ་བྱའི་སྤྱི་བྱང་གི་རྒྱ་
 བྱང་ནམས་སུ་ཡུལ་དེ་གའི་སྤྱི་ལྟེགས་པ་དང་། ཟན་ཤིང་ལ་མོགས་པའི་
 ཆོས་བརྒྱུད་འཛིན་པའི་སྟོབས་བྱལས་ཆེ་ཙམ་ཡོད་ལ། ཁོ་ཆོས་ཐོག་མར་
 ཉིད་ནས་ཀམ་པའི་ལྷགས་ལ་སྤྲུག་དོག་དང་ཚིང་དུ་བྱུང་ཞིང་། བྱད་པར་

རྒྱལ་ཁྲུ་འབངས་འཁོར་གྱི་ཁྲོད་དུ་ས་སྐྱའི་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ཤུགས་ཀྱིན་ཆེ་
 ཅམ་ཡོད་ཁར། འགྲོ་མགོན་འཕགས་པ་དབྱང་ལོ་གཞོན་ལ་སྐྱེ་ལྷོ་བས་གྱི་
 དཔལ་འབར་བ་དང་། རྒྱལ་ཁྲུའི་བཙུན་མོ་བཅས་ནས་སྟ་ཅང་མཉེས་པོ་
 གནང་གི་ཡོད། གནས་རྒྱལ་དེ་དག་གིས་ཀམ་པ་མཆོག་གནས་དེར་
 བཞུགས་བཅོལ་བའི་བཞེག་ཅི་ནས་ཡོང་སྟེད། དེ་དོན་ཀམ་པ་མཆོག་
 བས་ཀྱང་མཐུན་རྟོགས་བྱུང་བས། མཐར་ཀམ་པས་རྒྱལ་ཁྲུ་བུ་བུ་བུ་བུ་བུ་
 ཞལ་གྱིས་གྱིས་མེ་འབྱུག་སྐྱེ་ལོ་ ༡༩༥༤ ལོར་རྟོར་རྒྱལ་པོ་མོང་གི་ཉན་གྱི་
 ཞབས་ལ་གཏུགས་པར་མཛད། དོན་དེས་རྒྱལ་ཁྲུ་བུ་བུ་བུ་བུ་བུ་བུ་བུ་
 ཆད་པར་བྱུར། ཀམ་པས་རྟོར་རྒྱལ་པོ་མོང་གི་ཉན་གྱི་བྱང་དུ་བཞུགས་
 དིང་། རྒྱལ་པོའི་བཀའ་བཞེན་རྒྱལ་པོ་དཔོན་འཁོར་རྣམས་ལ་ཆོས་ཀྱི་
 འཁོར་ལོ་རྒྱུ་ཆེར་བསྐྱར་བས། རྒྱལ་པོ་མོང་གི་ཉན་ཉིད་སྐག་པོ་ཨེ་ཤ་བའི་
 ལྷ་ལྷུབ་འཛོན་པ་ལས་ལོག་ནས་སངས་རྒྱུས་བསྟན་པར་བཙུན་དེ། ལོ་
 དེར་ཀམ་པ་མཆོག་རྒྱལ་པོའི་དབྱ་སྒྲར་བཀྱར་བ་དང་སྐྱགས་པ་སྤྱི་སྤྱི་སྤྱི་
 སྐད་དུ་སྒྲོབ་དཔོན་ཞེས་པའི་མཆོན་གནས་དང་། གསེར་གྱི་ཐམ་ཁ། ལྷ་
 བཀག་མེར་མདོངས་ཅན་བཅས་གནང་། དེ་ནི་བོད་བན་གྱིས་རྟོར་རྒྱལ་
 པོའི་དབྱ་སྒྲ་མཛད་པའི་ཐོག་མར་ཡིན། འདི་ལ་མཁས་པའི་དབང་པོ་
 དཔལ་པོ་གཙུག་ལག་མེད་བས། “རྟོར་རྒྱལ་པོས་ཆོས་ཀྱི་བྲིམས་མཛད་པ་
 (རྒྱལ་པོ་མོང་གི་)འདི་ལས་མེད་ཅིང་། འདི་ཡན་ལ་རྟོར་རྒྱལ་པོ་དངོས་
 གྱིས་བོད་བན་ལ་ཆོས་ཞུས་པ་གཞན་མེད་ལ་བོད་བན་སྒྲ་མར་ཁྱར་བའི་
 ཐོག་མ་འདི་ཡིན་ནོ” ② ཞེས་གསུངས། འདིར་གསལ་བཤད་བྱེད་དགོས་

པ་ནི། རྒྱལ་པོ་དང་རྒྱལ་པུ་གཉིས་དབང་རྒྱུར་བ་ཡིན་ནའང་། དཔྱེ་བ་
 ཡོད་དེ། རྒྱལ་པུ་ནི་རྒྱལ་པོའི་གཏུང་རྒྱུད་ཡིན་བཞིན་ཏུ་རྒྱལ་པོའི་མངའ་
 ཁོངས་ཀྱི་ས་གནས་ངེས་ཅན་ཞིག་ལ་དོ་དམ་དབང་རྒྱུར་བྱེད་པ་ཞེས་ཡིན་
 ཞིང་། རྒྱལ་པོའི་མངའ་ཞབས་སུ་དེ་འདྲ་བའི་རྒྱལ་པུ་འགའ་ཞིག་ཏུས་
 གཅིག་ལ་གནས་བྱུང་། རྒྱལ་པོ་ནི་དེ་ལས་ཕྱོག་ཉེ་རྒྱལ་པུ་སོ་སོས་དབང་
 བའི་ས་ཁོངས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་པོ་ཡིན་ནོ། དཔེར་ན། རྒྱལ་པུ་གོ་
 དན་ནི་ལན་གཏུ་ཡི་ས་ཆ་ཉེ་བར་བྱས་པའི་རྒྱ་རྩོར་བོད་ཀྱི་ས་ཆ་འགའ་ཞིག་
 གི་དོ་དམ་བ་ཡིན་པ་དང་། རྩོགས་མཚུངས་རྒྱལ་པུ་ཏུ་བེ་ཡི་ནི་རྩོར་རྒྱལ་
 པོ་མོང་གི་ཉན་སྐྱ་གཤེགས་རྗེས་སུ་རྩོར་རྒྱལ་པོར་རྒྱུར་བ་ (ཡུན་རིང་མ་
 འགོར་བར་ཡོན་གོང་མར་གྱུར་) ཡིན་གྱི་དེ་ཡན་ལ་རྒྱལ་པུ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ།
 གར་ཉར་ཀམ་པ་ཤིས་རྩོར་རྒྱལ་པོ་མོང་གི་ཉན་གྱི་དབུ་ཁྲ་མཛད་པ་ནས་
 བཟུང་ཁོང་གི་མཚན་ལ་ཀམ་པ་ཤི་དང་། ཁོང་གི་སྤྱེ་བརྒྱུད་རིམ་ལྱོན་
 རྣམས་ལ་ཀམ་ལུ་ནག་པ་ཞེས་རྒྱ་རྩོར་བོད་མི་ཉག་གང་སར་ཡོངས་སུ་
 གྲགས་པའོ།

ཀམ་པ་ཤི་རྩོར་རྒྱལ་པོའི་དབུ་ཁྲར་གྱུར་རྗེས། མཚོད་ཡོན་ཤིན་ཏུ་
 འཕྲོད་པ་བྱུང་ནས་སྤུན་མོང་ཐོག་ཆོས་ཁྲིམས་ལ་དག་ཐེར་དང་། རྒྱ་རྩོར་
 མི་ཉག་ཡུ་གུར་ཐམས་ཅད་ཏུ་ལྟ་ཁང་མཚོད་ཉེན་ཉིང་གསོགསར་བཞེངས་
 དཔག་ཏུ་མེད་པ་མཛད། ཏུས་དེ་ཤིད་ཏུ་རྒྱལ་པོ་མོང་གི་ཉན་གྱིས་ཀམ་
 པ་ཤིར་གཅིགས་མཐོང་ཆེར་གནང་བ་དང་། ལྷན་པར་རྩོར་རྒྱལ་པོའི་
 སྤྱིད་རྒྱུང་གི་དབུང་རྣགས་ཏུས་ལྡན་ཞིག་ཏུ་གཟིགས་ཏེ། ཀམ་པ་ཤིར་

“ཐམས་ཅད་ཁྱེད་ཤེས་སུ་ཚུགས། བརྗེ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ལྟེན་དུ་ཚུགས།
 བྱིམས་ལེགས་པར་གྱིས་”ཞེས་པའི་ཡུང་བཟང་པོ་ཡང་བསྟུལ། འོན་ཀྱང་
 རེ་རྒྱས་དེ་བ་ཐེར་ནང་འཁོད་པར་གཞིགས་ན་ཀམ་པ་ཤིས་སྐབས་དེར་ཡུང་
 བཟང་པོ་དེ་བཞིན་དངོས་སུ་དང་ལེན་མཛད་མེད་པར་མངོན། དེའི་རྒྱ་
 མཚན་ལྟ་བུར་བོད་ཀྱི་རེ་རྒྱས་དེ་བ་ཐེར་གྱིས། ཀམ་པ་ཤིས་“དུས་ཀྱི་འཕ་
 འཕྱུར་ན་མས་མཁྱེན་……འཇིག་རྟེན་གྱི་ཡུང་མ་བཞེས་”③ཞེས་ཆོག་ལྟ་
 བསྟུས་པོ་ཞིག་གིས་འབྲུས་པར་བྱས་འདུག་ནའང་། དོན་དངོས་ཐོག་
 སྐབས་དེའི་རེ་རྒྱས་དངོས་ལ་བཞུས་ཆོ། དེ་ནི་དེ་རྟོན་ཆལ་པ་དང་ས་སྐྱ་
 པས་རྟོར་རྒྱལ་བུ་རྩ་བེ་མེ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་པས་རྟོར་རྒྱལ་བུ་
 ཡ་རི་སྐྱོ་ག་ལ་བརྟེན་ནས་པན་ཚུན་འགྲན་ཆར་ལངས་ཏེ། རྒྱལ་བདག་
 རོམ་པ་སོགས་ཡུང་ཡོད་ཅིང་། རྒྱད་པར་འཇིག་རྟེན་པ་རྟོ་རྟེ་དཔལ་གྱིས་
 རྒྱལ་པོ་མང་གི་རྟན་གྱི་རྩུང་དུ་ཕྱིན་ཏེ་ཡ་རི་སྐྱོ་ག་ལ་བརྟེན་ནས་རྩ་བེ་མེ་
 དང་གདོང་བཤེར་བྱས་པ་དང་། བདེན་རྒྱན་ལྟ་ཆོགས་པ་བྱས་ཏེ་རྩ་བེ་
 ལའི་གདོང་ལ་མཆིལ་མ་བཏབ་པ་སོགས་གནས་ཚུལ་མང་དག་ཅིག་ཡུང་
 ཡོད་པ་དེ་དག་གིས། རྒྱལ་བུ་རྩ་བེ་མེས་རྟོར་རྒྱལ་པོ་མང་གི་རྟན་ཁྲ་
 དཔོན་ལ་སྤྱགས་མ་རངས་པར་ཡོད་པ་དང་། དེའི་ལུང་ཀམ་པ་ཤིས་རྒྱལ་
 བུ་རྩ་བེ་ལའི་སྤྱགས་འདོད་ལྟར་མ་གནང་བར་རྒྱལ་པོ་མང་གི་རྟན་གྱི་དཔུ་
 སྒྲ་མཛད་པས། རྒྱལ་བུ་རྩ་བེ་མེས་མང་གི་རྟན་ཁྲ་དཔོན་བཅས་ལ་དེ་བས་
 ཡུང་ཞེ་འཁོན་ཆེ་དུ་ཡུང་། གནས་ཚུལ་དེ་འདྲའི་འོག་གལ་ཏེ་ཀམ་པ་ཤིས་
 མང་གི་རྟན་ནས་བསྟུལ་བའི་“འཇིག་རྟེན་གྱི་ཡུང་”བཞེས་ཐོག་ རྒྱལ་བུ་

ཏུ་བི་ལི་ས་བདག་སྒྲོང་མཛད་ཐུས་ཡིན་པའི་ཐོད་དབུས་གཙང་ཁུལ་ཏུ་བྱིལ་
 བསྐྱགས་ཆེ། ཏུ་བི་ལི་དང་མོང་གེ་ཏན་ཁུ་དཔོན་དབར་གྱི་འགལ་ཟླ་དེ་མེ་
 ཚ་བའི་སྤྱིང་ཏུ་ཤིང་གཤག་པའི་ཁ་སྒོན་ལྟ་བུར་ཐུར་སྲིད་ཅིང་། ཡང་སྒོས་
 ཡོན་བདག་སོ་སོའི་དབུ་ཟླ་ཀྲུ་པ་ཤི་དང་འགྲོ་མགོན་འཕགས་པ་རྣམས་
 གཉིས་ནས་གཙོས་པའི་དབུ་ཟླ་སོ་སོའི་ཚོགས་གཏོགས་རྣམས་པན་རྒྱན་མི་
 མཐུན་པའི་འགལ་སྤྱིན་ཞིག་ཏུ་འང་འགྲོ་ངེས་པ་བཅས། སྐབས་དེར་ཀྲུ་
 པ་ཤིས་དོན་དེ་དག་ལ་དགོངས་ཏེ་“འཇིགས་ཉེན་གྱི་ཁྲུང་མ་བཞེས་”པ་
 མིན་ནམ་སྟེ།

ཏོར་རྒྱལ་རྒྱད་དབར་གྱི་འགལ་ཟླའི་འཐབ་ཚོད་དེ་ཡང་ལྷགས་སྤེལ་
 སྤྱི་ལོ་༡༩༤༠ལོར་ཏོར་རྒྱལ་པོ་མོང་གེ་ཏན་རྒྱ་གཤགས་པ་ནས་དམར་རྩེན་
 ཏུ་མོང་བ་ཡིན། ལོ་དེར་རྒྱལ་པོའི་སྲས་དང་སྒོན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱལ་པོའི་
 སྤྱི་མཆེད་ཨ་རི་སྐོ་ག་རྒྱལ་སར་བཏོན་པ་དང་། རྒྱལ་བྱ་གོ་དན་ཚོགས་
 ནས་རྒྱལ་པོའི་སྤྱི་མཆེད་ཏུ་བི་ལི་རྒྱལ་སར་བཏོན་ཏེ་རྒྱལ་པོ་གཉིས་སུ་ཆད།
 སྐབས་དེར་ཀྲུ་པ་ཤིས་སོང་གེ་ཏན་གྱི་ཚོགས་གཏོགས་ཨ་རི་སྐོ་གར་བཏོན་
 པ་དང་། ས་རྒྱའི་འགྲོ་མགོན་འཕགས་པས་སུ་མཐུན་དེ་ཏུ་བི་ལི་རང་
 བཏོན་པ་བཅས། “ཏོར་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེ་བའི་ཐོབ་ཐང་དེ་ཡང་སྤྱིང་ཨ་རི་སྐོ་
 གས་བཟུང་ངམ། ཡང་ན་ཏུ་བི་ལི་སེ་ཆེན་གྱིས་བཟུང་། དེ་ནི་ཁིང་གིར་
 རྒྱལ་རྒྱད་ཀྱི་སྤྱོད་ས་འཁུགས་ཚོགས་ཁག་གཉིས་སུ་རྒྱལ་སུ་པམ་གྱི་འགག་ཙར་
 ཐུག་པ་ཞིག་ཡིན་པ་མ་ཟད། ཐོད་ཏུ་སྐབས་དེའི་སྟན་ཐགས་ཆེ་ཤོས་ཀྱི་ཟླ་
 ཆེན་ས་སྤུ་པ་དང་། ཀྲུ་པ་གཉིས་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་སྤྱོད་ས་འཁུགས་བཟུར་ཆད་

ཀྱི་འགག་ཆར་ཐུག་པའི་གནད་དོན་ཞིག་ཏུ་འར་ཐུར་ཡོད།” ④ མཐར་གནད་དོན་དེ་ས་རྒྱ་པ་དང་ཆལ་པའི་ཚུགས་གཏོགས་ཀྱི་སྒྲོབ་མ་ག་རས་བྱ་བས་ཨ་རི་སློག་བཀོངས་པའི་ཆ་ནས་ཡོངས་སུ་ཐག་གཅོད་བྱུང་བ་ཡིན།

རྒྱ་བེ་ལི་མེ་ཆེན་ཏན་ཏྲ་རྒྱལ་པོའི་སྲིད་ཁྲིར་འཁོད་རྗེས་འགྲོ་མགོན་འཕགས་པར་གྱུ་བྱའི་ལུང་དང་གཡང་ནིའི་ཐམ་ཁ་གནང་བ་དང་། རྒྱལ་རབས་ཀྱི་མིང་བརྒྱར་ནས་“ཡོན་” ཞེས་བཏགས། བྱིང་གྱི་སྒྱུ་ལ་ ༡༩༤༧ལོར་མེ་ཆེན་ཏན་ཏྲ་རྒྱལ་པོ་ཡན་ཅིང་རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་པ་དང་། བོད་རིགས་ས་ཁུལ་གྱི་ལས་དོན་ལ་དོ་དམ་བྱེད་པའི་“ཅུང་གྱི་ཡོན་” ཞེས་བྱའི་ཁྲུང་དབྱང་སྲིད་འཛིན་ལས་ཁུངས་ཞིག་གསར་དུ་བཙུགས་ཐོག འགྲོ་མགོན་འཕགས་པར་གྱུ་བྱའི་མཆན་ཐོག་ནས་ལས་ཁུངས་དེའི་འགན་འཛིན་གནང་དགོས་ཀྱི་བཀའ་ལུང་བསྩལ་ཞིང་། དེ་རྗེས་བོད་དབུས་གཙང་ས་ཁུལ་དུ་ཐེམ་ཙོ་ཞིབ་བཤེར་ལན་གསུམ་དང་འཇའ་མོ་བཙུགས་པ་མ་བཟད། ས་རྒྱའི་དཔོན་ཆེན་ནས་ཐོགས་དྲངས་བོད་ས་གནས་ཀྱི་དཔོན་རིགས་ཆེ་ཁག་ནམས་ཀྱི་བསྐོ་འབེན་དང་བྱ་དགའ་ཆད་གཅོད་སྐབས་སུ་ངེས་པར་དུ་ཡོན་ཤོར་མའི་ཆོག་མཆན་ཐོབ་དགོས་པ་དང་། ཁྲུང་དབྱང་སྲིད་གཞུང་ནས་ཐད་ཀར་ཆོད་འཛིན་བྱེད་གྱི་ཡོད།

ཏྲ་རྒྱལ་རྒྱུད་ནང་ཁུལ་གྱི་ཚོད་གཞི་ཞི་འཇགས་སུ་ཐུར་བ་དང་དུས་མཚུངས་པར་བོད་སེལ་བྱ་ཁ་འཁོར་ནས་ཞི་བདེ་གཅིག་འབྲུར་དུ་སྒྲོན་པའི་བར་བཀལ་དུས་སྐབས་(སྤྱི་ལོ་ ༡༩༤༠—༡༩༤༥)དངོས་སུ་མཇུག་

སྒྲིལ་ཏེ། བོད་འདི་བཞིན་ཡོན་ཡུང་དབྱང་སྤྱི་དགུང་གི་སྤྱི་འཛིན་ས་
ཁོངས་སྤྱི་གུ་ཡུར།

དེའི་ཆེ་དེའི་དུས། སྒྲོགས་མེད་ཁེར་རྒྱུ་དུ་ལུས་པའི་ཀམ་པ་སྒྲི་ནི་
མུར་དུ་བི་ལི་ལ་མོག་སྒྲུག་གི་ཉེས་རྟེན་བསགས་པའི་སྒྲུགས་ནོངས་ཀྱིས་
བོད་དུ་ཕྱིར་ཕེབས་པའི་ལམ་དུ་བཞུགས་ནའང་། ཐག་ཞོར་འབྲེང་
འབྱུང་གི་ཆག་སྒྲེའི་བར་ཆད་ལས་མ་བར་བར། ལྷགས་བྱ་སྒྲི་ལོ་
༡༩༤༧ལོར་དུ་བི་ལི་མེ་ཆེན་ཏན་གྱི་བཀའ་གཉན་ལྟར་རྟོར་ཡུལ་དུ་ཕྱིར་
ཕེབས་མི་གནང་ཀ་མེད་ལྟར། ཀམ་པ་སྒྲི་གོང་མའི་ཕོ་བྲང་དུ་ཕེབས་
འབྱོར་བྱུང་མ་ཐག་“རྒྱལ་པོའི་བཀའ་སབ་ཉེས་པ་བྱུང་བསྐྱགས་བྱས་”⑤
པ་དང་སྒྲུགས། “རྒྱལ་པོས་མི་འཆམས་པའི་ཆད་པ་བརྒྱད་བྱས་ཤིང་མ་
རུང་བའི་གདུག་རྩལ་ཅི་ཡང་བྱས།”⑥ མཐར་མཐའ་འཁོབ་རྒྱ་མཚོའི་
འགམ་དུ་དུས་ཡུན་ལོ་རྒྱུ་མ་རྒྱུམ་རིང་སྒྲུགས་རྒྱའི་བྲིམས་ཆད་བཅོས།
དེས་ན་ཀམ་པ་སྒྲི་ཡོན་གོང་མའི་བྲིམས་ཐོག་ལ་སྒྱུར་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་
སྤྱིང་སྐབས། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་དེབ་ཐེར་ཁག་གཅིག་ལས་འདི་ལྟར་འབྱུང་
ཏེ། “སྔོན་གོ་བོ་ལ་ཞེས་མིང་འབོད་བྱས་པ་སྒྲུགས་ལ་བཞག་ཀྱང་ཟེར།
རྒྱལ་བྱ་མང་པོ་ལ་དབང་གནང་ཆེ་སྔོན་དང་མི་ལྷན་པ་ནམས་ཕྱིར་དེངས་
སྤྱི་གཅིས་སགས་བཏབ་པས་གོ་བོ་ལ་འཕར་ཏེ་དབང་ཁང་གི་སྒྲི་རོལ་དུ་
སྤྱེབས་པའི་སྤྱིང་ནད་བྱས་སོ་ཡང་ཟེར།” ཀམ་པ་སྒྲི་རྟོར་ཡུལ་དུ་ཐོག་མར་
གདན་འདྲེན་ཞུ་མཁན་དུ་བི་ལི་ཡོན་ཡང་ཀམ་པས་དུ་བི་ལིའི་སར་མ་
བཞུགས་པར་རྟོར་རྒྱལ་པོ་མོང་གི་ཏན་གྱི་དབུ་བྲེ་མཛད་ནས་བཞུགས་པས།

དེ་ལ་རྩ་བའི་ཐུགས་མ་རང་པ་བྱང་ཡང་བླེན། “གཙུག་ཆེན་གྱི་པོ་རྩ་མའི་
སྤུངས་ལ་བཞུགས་ཏེ་ཐུབ་ཐོབ་ཆེན་པོ་(གམ་པ་མེད་པོ་)ལ་འཕྱོན་དགོས་པའི་ལུང་
བསྟན་གསུངས་ཏེ་གཤེད་མ་ལ་གཏད་”⑦ ཅེས་པ་འདྲ་བྱུང་། གང་ལྟར་ན་འདྲ་
གམ་པ་མེད་པོ་འདི་པ་ཙུང་ལ་རང་དབང་ཐོབ་པ་ཞིག་ཡིན་པར་བཞུགས།
རྒྱལ་པོའི་ཁྱིམ་སྤངས་ཆད་པོ་གསལ་སྟོན་ཕྱི་རྒྱུན་ཡོད་ནས་མ་བྱུང་སྟེ།

ཐོད་ཀྱི་མོ་རྒྱས་དེ་བ་ཐེན་ནང་འཁོད་པར་གཞིགས་ན། གམ་པ་མེད་
པོ་བརྒྱལ་བྱུང་བའི་སྤངས་དེ་ཤེད་རྩ་རྒྱལ་ཡོངས་སྟོན་རྩ་ཐོག་སེར་དང་།
ཤ་འོད། ས་གངས་རི་ཉིལ། བྱ་ལ་མས་ལ་སོགས་པའི་རང་བྱུང་གི་
གཞོན་འཆོ་རྒྱལ་ལས་འདས་པ་བྱུང་བ་དེ་ནས་གམ་པ་མེད་པོ་ཁྱིམ་སྤངས་ཆད་
བྱས་པའི་ལན་པོ་ཡིན་པའི་སྤངས་སྟོན་གསུང་བ་དང་། སེ་ཆེན་འབངས་
འཁོར་བྱེད་ཀྱི་ཐོད་རྩ་“ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་འཕགས་པ་རིན་པོ་ཆེ་དེ་ཉིད་རྒྱལ་པོ་
ཆེན་པོའི་ཉི་ཤེར་(དེ་རྩ་ལྟ་བུ་ཡིན་དགོས་) ལྟར་བའི་རྩེས་སྟེ། རྩེས་
མཆོག་གམ་པ་མེད་པོས་རྩེ་འཕྲུལ་བསམ་བྱིས་མི་བྱུང་བ་བརྟན་པའི་རྩས་
སྟེ། རང་རེའི་སྤངས་ཆེན་པོ་(འཕྱོ་མགོན་འཕགས་པ་)དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་སྤང་བ་མཐའ་ཡས་གཉིས་སྤང་མའི་གཟུགས་སྟེ་ཕྱོན་ལ། རྩེ་འཕྲུལ་ཆེ་
རྒྱུད་གི་དེ་བུ་བ་ཐེན་ནང་འཕྲུལ་སྤང་གི་རྩེ་འཕྲུལ་དང་རྩོགས་པ་རྩོགས་
ལན་རྩེ་པོ་(གམ་པ་མེད་པོ་)འདི་རང་མཐོ་བ་འདྲུག་”⑧ ཅེས་པའི་སྤངས་གཏམ་
བྱུང་བ། ལྟག་པར་རྩེ་འཕྲུལ་དང་ཆོས་པ་ལ་སོགས་པའི་བཀའ་བརྒྱུད་
ཀྱི་སྤངས་ལྟུང་ཐོབ་མང་པོས་རྩ་བའི་སེ་ཆེན་ཏན་གྱི་རྩར་རྩེ་ལྟ་ཆེད་
གཏོང་གིས་གམ་པ་མེད་པོ་ཁྱིམ་སྤངས་ཆད་མི་ཡོང་བའི་ཁྱེད་འཕྲུལ་གསལ་འདེབས་

གང་དུག་ལྷན་པ་སོགས་ལ་བརྟེན། ཤིང་བྱི་མྱི་ལོ་༡༩༤༧ལོར་རྩ་བའི་མེ་
 ཆེན་རྒྱལ་སྐོན་ནམས་ནས་ཀྲམ་པ་ཤིར་ནོངས་པ་བཟོད་གསེལ་ལྷན་ཏེ།
 རྒྱལ་པོས་“ཁྱོད་པོད་ཡུལ་ལ་སོགས་གར་བདེ་བར་ཚོས་སྟོད་ཅིང་། རེད་
 ལ་སྟོན་ལམ་བཟང་པོ་སྟོབ་” ཅེས་པའི་ཡུང་བཟང་པོ་དང་སྐྱགས་བཀུར་
 བཅོས་བདག་ཆེན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་གནང་འདུག རྩ་བའི་མེ་ཆེན་
 ཏན་མྱིས་ཀྲམ་པ་ཤིར་འཛིན་པའི་ནམ་འབྱར་ལ་འབྱར་བ་ཆེར་བྱུང་བ་དེས་
 ཀྲམ་པ་ཤི་པོད་རྩ་བྱིར་ཐེབས་སྐབས་དེའུས་གཙང་ཁུལ་གྱི་རྟོར་པོད་མི་
 དཔོན་དང་། ལྷ་ཆེན། ཁྱི་དཔོན་སོགས་ཆེ་ཆུ་བམས་ཅད་ཀྱི་ཐེབས་བསུ་
 ར་འདྲེན་གཟབ་ཅིང་རྒྱས་པ་སྟོབ་པ་དང་། ཁྱད་པར་ཀྲམ་པ་ཤིའི་མཆན་
 རྩན་དང་ཀྲམ་བཀའ་བརྒྱད་པའི་ཡུབ་མཐའི་དཔུང་ཁག་སྔར་སྐྱག་གིས་རྒྱ་
 ཆེར་འཕྲོ་བར་དངོས་ཤུགས་གང་ཐད་ནས་སྔ་ཆ་ཆེན་པོ་བྱུང་ཡོད།

རྩ་བའི་མྱི་ལོ་༡༩༥༩ལོར་ཀྲམ་པ་ཤི་མཆུར་སྤར་སྒྲ་གསེགས་རྗེས།
 ས་བྱི་མྱི་ལོ་༡༩༥༥ལོར་ཡུབ་སྟོབ་ཨ་རྒྱན་པས་གཙང་རྟོད་མྱི་དྲུག་པོར་ཁོངས་
 གྱི་ཙ་ཕུ་རྒྱུང་པོད་ཅེས་བྱ་བའི་ཡུལ་རྩ་སྤྱ་འབྲངས་པའི་ཡ་མཆན་ཅན་གྱི་
 ཁྱུ་ལོ་ལྷར་སོན་པ་ཞིག་རང་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་མ་ཀྲམ་པ་ཤིའི་སྤྱི་སྤྱིར་རོས་འཛིན་
 གནང་བས། ཁོང་ནི་པོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་སོགས་ཀྲམ་པ་ཤིར་བས་གསུམ་པ་རང་
 བྱུང་རྟོ་རྗེ་(པོད་རབ་བྱུང་ལྷ་པའི་ཤིང་སྤེལ་མྱི་ལོ་༡༩༥༧— པོད་རབ་
 བྱུང་རྩག་པའི་ས་ཡོས་མྱི་ལོ་༡༩༩༠བར་)ཡིན་པ་དང་། ལྷ་མ་རྒྱལ་སྤྱིའི་
 ཡང་ཕྱིད་རོས་འཛིན་ལྷན་པའི་སོགས་མ་ཡང་ཡིན། དེ་ནས་བཟུང་ཀྲམ་
 པའི་སྤྱི་སྤྱི་ཡང་ཕྱིད་རྒྱན་མི་ཆད་པར་འཕྱོན་པའི་སྤེལ་དར་བ་མ་ཟད།

པོད་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བ་མཐའ་ཁག་དང་ས་གནས་སོ་སོའི་དགོན་ཕྱེ་ཁག་གིས་ཀྱང་སྐྱེལ་ལུགས་དེར་རྒྱ་བྱེད་དང་ནས་དང་ལེན་ལང་མོ་བྱས་ཤིང་། བྱད་པར་དགེ་ལུགས་པའི་ཀྱི་བ་མཐའ་གསར་དུ་གཏོད་རྒྱུ་ལའི་སྒྲ་མ་དང་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆའི་ཡང་སྤྱད་རྩིས་འཛིན་བྱས་པ་དེ་ནས་བཟུང་སྐྱེལ་དེ་ཉིད་ལམ་ལུགས་ཤིག་ཏུ་ལྷུང་ནས་དེ་བས་འབྱས་སྒྲོ་ཆར་ཏུ་ལྷུན་པ་དང་། དེ་བས་སྒྲོག་འཇུག་མཆར་སྤང་ཅན་ཏུ་ལྷུང་བ་ཡིན།

ཀམ་པ་སྤྱི་ཐེང་གསུམ་པ་རང་བྱུང་རྫོང་རྒྱུ་ཀམ་བཀའ་བརྟུན་པའི་དབུ་འཛིན་གྱི་ཁྱིར་འཁོད་རྒྱུ་མ་བྱེད་མང་པོའི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ཏེ་རིག་པའི་གནས་མཐའ་དག་ལ་བཙོན་པ་ཆེར་བསྐྱེད་དང་། པོད་ཀྱི་ལུལ་ལྱང་པལ་ཆེ་བ་ཞབས་ཀྱིས་བཅགས་སོག་བརྟན་བཙོས་རྩིས་པ་དང་། སྐྱོབ་མ་བརྟུ་ཉར། དགོན་ལྷ་ཁང་ཉམས་གསོ་གསར་བཞེངས་སོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་མཛད་པས། དབྱང་ལོ་བཞི་བཅུ་ལྷག་ཙམ་ལ་ཕེབས་སྐབས་མཆན་སྟན་གསུམ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་བྱུང་། པོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་དེ་བ་ཐེང་ཁག་གཅིག་ནང་དེའི་སྐབས་ནམ་མཁའ་ལས་སྐྱབ་རས་གཟིགས་ཀྱིས་“དཔེན་པ་བརྟེན་ན་ཉིང་འཛིན་ཡོན་ཉན་འཕེལ། ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་མཁའ་ལ་འགྲོ་བ་ཡང་། གཞན་གྱི་ཁྱེན་གྱིས་གསལ་དང་འབྱིབ་པ་ཡོད། མཁའ་ལ་རྒྱ་སྐར་རྣམ་པར་བཟྱ་བ་ཡང་། ཉི་ཟླའི་ཁྱེན་གྱིས་གསལ་དང་མི་གསལ་ཡོད། རང་གཞན་དོན་ལ་ལེགས་པར་བརྟག་པར་གྱིས་”ཞེས་གསུངས་པས། ཁྱེན་དེས་ཀམ་པ་རང་བྱུང་རྫོང་རྒྱུ་ཡོན་གོང་མའི་བྱུང་དུ་འབྱོན་རྒྱུའི་དགོངས་པ་འཁྲུངས་ཞེས་གསལ་བྱའང་། དོན་དངོས་སོག་